

Vårdtyngdsmätning

Vårdtyngdsmätning genomförs på varje avdelning i samarbete mellan HSL-personal samt SoL-personal. Syftet är att på ett övergripande sätt få en bild av de olika avdelningarnas vårdtyngd och därefter kunna planera resurser på bästa sätt på varje enskilt hus. Hela vårdtyngdsmätningen ska genomföras av både dag- och nattpersonal, en för dagen och en för natten.

Denna vårdtyngdsmätning använder sig av 3 olika skalor: förekomst, allvarlighetsgrad och aktivitetsnivå. Förekomst och allvarlighetsgrad återfinns i NPI som används vid BPSD. Aktivitetsnivå återfinns i ICF (Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa). Skattningen sker i 3 olika delar uppdelade i fysiska och psykiska variabler samt HSL-insatser och nivån av dessa. De fysiska variablerna är hämtade ur ADL-index enligt Sunnaas och de psykiska variablerna är hämtade ur NPI. Alla skalor samt variabler är hämtade ur bedömningsinstrument och processer som redan idag används och är välbeprövade inom vård- och omsorg.

HSL-insatserna översätts i 4 olika nivåer mellan 0-3, där de olika nivåerna ger olika antal poäng. Alla skattningar ska föras in i medföljande Excel-dokument för att få en övergripande bild av hela avdelningen.

Intervall för genomförande av vårdtyngdsmätning

- Var tredje månad
- När det sker ombyte av hyresgäst på respektive flygel
- När det sker förändring hos hyresgäst som påverkar vårdtyngd

Skattningsskala fysiska variabler

Definition av de olika nivåerna för att underlätta och som stöd vid skattning av vårdtyngd i nedan beskrivna fysiska variabler. De fysiska variablerna mäts utifrån förekomst och aktivitetsgrad enligt nedan skala,

Förekomst/frekvens graderas enligt hur ofta det behövs hjälp från personal:

0. Aldrig
1. Sällan = mindre än 1 gång/vecka
2. Ibland = Ungefär 1 gång/vecka
3. Ofta = flera gånger i veckan men inte varje dag
4. Mycket ofta = 1 eller flera gånger om dagen/mestadels hela tiden/nästan alltid/1 eller flera gånger per natt

Aktivitetsgrad graderas enligt hyresgästens behov:

0. Inget/Lätt
1. Måttligt problem/behov
2. Stort problem som kräver 1 personal (gravt, högt, extremt, svårt)
3. Totalt problem som kräver 2 personal (fullständigt)

Skattning av fysiska variabler

1. Äta

Specialbehov för hyresgäst, inta föda, tugga och svälja

Förekomst av personalinsatser:

- ☐ 0 Aldrig
- ☐ 1 Sällan
- ☐ 2 Ibland
- ☐ 3 Ofta
- ☐ 4 Mycket ofta

Aktivitetsgrad enligt hyresgästens behov:

- ☐ 0: Äter själv
- ☐ 1: Äter själv och behöver hjälp med förberedelser
- ☐ 2: Behöver hjälp av annan person med att äta eller att reglera födointag
- ☐ 3: Behöver hjälp med att kunna äta ex. vid sväljsvårigheter, behöver extra tid

2. Kontinent/Inkontinens

Förekomst av personalinsatser:

- ☐ 0 Aldrig
- ☐ 1 Sällan
- ☐ 2 Ibland
- ☐ 3 Ofta
- ☐ 4 Mycket ofta

Aktivitetsgrad enligt hyresgästens behov:

- ☐ 0: Kontinent med avseende på urin och avföring och klarar allt själv alt använder hjälpmedel och sköter dessa själv t.ex. kateter, uridom och/eller inkontinensskydd
- ☐ 1: Behöver hjälp av 1 person för att byta t.ex. kateterpåse inkontinensskydd, använder uridom. Kan säga till själv när det behövs
- ☐ 2: Inkontinent och behöver hjälp med allt
- ☐ 3: Behöver hjälp av 2 personal under hela insatsen

3. Förflyttning:

Tar sig fram i bostad och allmänna utrymme

Förekomst av personalinsatser:

- ☐ 0 Aldrig
- ☐ 1 Sällan
- ☐ 2 Ibland
- ☐ 3 Ofta
- ☐ 4 Mycket ofta

Aktivitetsgrad enligt hyresgästens behov:

- ☐ 0: Tar sig fram inomhus själv med eller utan hjälpmedel
- ☐ 1: Behöver hjälp med eller måste påminnas om bromsar, tar sig fram på slätt underlag, klarar inte trösklar, små hinder eller att öppna dörrar
- ☐ 2: Behöver hjälp av 1 personal vid alla förflyttningar
- ☐ 3: Behöver ha hjälp av 2 personal genom alla förflyttningar
(Obs: Gäller ej överflyttning, kommer nedan)

4. Toalettbesök:

Ta sig till och från toaletten, torka sig, ta på kläder i samband med toalettbesök

Förekomst av personalinsatser:

- ☐ 0 Aldrig
- ☐ 1 Sällan
- ☐ 2 Ibland
- ☐ 3 Ofta
- ☐ 4 Mycket ofta

Aktivitetsgrad enligt hyresgästens behov:

- ☐ 0: Klarar toalettbesök utan hjälp eller hjälpmedel med en tillfredsställande hygien
- ☐ 1: Behöver lite hjälp av annan person som stöd vid toalettbesök t.ex. dra upp byxor och liknande
- ☐ 2: Behöver ha hjälp och stöttning under hela toalettbesök, av en personal
- ☐ 3: Behöver hjälp av 2 personal genom hela insatsen

5. Överförflyttning

Från säng till stol, stol till stol, rullstol till toalett, i och ur säng, till toalett eller dusch/toalettstol

Förekomst av personalinsatser:

- ☐ 0 Aldrig
- ☐ 1 Sällan
- ☐ 2 Ibland
- ☐ 3 Ofta
- ☐ 4 Mycket ofta

Aktivitetsgrad enligt hyresgästens behov:

- ☐ 0: Klarar alla överförflyttningar självständigt eller med hjälp av hjälpmedel/stödhandtag eller på ställen där situationen är tillrättalagd och under trygga förhållande
- ☐ 1: Behöver lite hjälp av annan person eller överförflyttar sig själv men behöver av säkerhetsskäl tillsyn
- ☐ 2: Kan inte överförflytta sig själv. Behöver mycket hjälp av annan person och användning av hjälpmedel
- ☐ 3: Behöver hjälp av 2 personal genom hela insatsen

6. Av/påklädning:

Tar av och på sig kläder (inkl. bh, strumpor, skor, ytterkläder) och med ett acceptabelt utseende.

Förekomst av personalinsatser

- ☐ 0 Aldrig
- ☐ 1 Sällan
- ☐ 2 Ibland
- ☐ 3 Ofta
- ☐ 4 Mycket ofta

Aktivitetsgrad enligt hyresgästens behov:

- ☐ 0: Klarar sig helt självständigt med eller utan hjälpmedel
- ☐ 1: Kan delvis klä sig men utelämnar svåra plagg, behöver hjälp med skena, skor, skjortknappar och liknande. Behöver motiveras eller lite tillsyn så kläderna sitter riktigt på.
- ☐ 2: Kan inte klä av eller på sig själv utan behöver stöd/handräckning av en personal
- ☐ 3: Behöver hjälp av 2 personal genom hela insatsen

7. Daglig hygien:

Tvätta sig, borsta tänder, kamma håret, raka sig och inspektera hudkostym.

Förekomst av personalinsatser:

- ☐ 0 Aldrig
- ☐ 1 Sällan
- ☐ 2 Ibland
- ☐ 3 Ofta
- ☐ 4 Mycket ofta

Aktivitetsgrad enligt hyresgästens behov:

- ☐ 0: Tvättar och sköter själv sin dagliga hygien med eller utan hjälpmedel
- ☐ 1: Tvättar eller sköter delvis sig själv men behöver hjälp till viss del. Klarar övre hygien själv men behöver hjälp med nedre
- ☐ 2: Kan inte genomföra daglig hygien på egen hand utan behöver hjälp av en personal både vid övre och nedre hygien
- ☐ 3: Behöver hjälp av 2 personal genom hela insatsen

8. Bad/dusch:

Badar och duschar inkl. använda kranar, torkar sig och klär av/på sig.

Förekomst av personalinsatser:

- ☐ 0 Aldrig
- ☐ 1 Sällan
- ☐ 2 Ibland
- ☐ 3 Ofta
- ☐ 4 Mycket ofta

Aktivitetsgrad enligt hyresgästens behov:

- ☐ 0: Duschar/badar själv på eget initiativ med eller utan hjälpmedel
- ☐ 1: Badar/duschar med hjälp av annan person t.ex. behöver hjälp med kranar, av/påklädning, behöver hjälp med vissa moment.
- ☐ 2: Kan inte bada/duscha utan hjälp av 1 personal genom hela insatsen.
- ☐ 3: Behöver hjälp av 2 personal genom hela insatsen

9. Trygghetslarm

- ___ 0: Förstår vad trygghetslarmet innebär och kan använda det själv vid behov
___ 2: Förstår inte hur trygghetslarmet fungerar allt har inte trygghetslarm utan det finns en dokumenterad handlingsplan som beskriver hur extra tillsyn ska utföras
___ 4: Har trygghetslarm och använder det mycket ofta och återkommande

Om nivå 2 eller 4 uppnås bedöm även förekomst av personalinsatser

Förekomst

- ___ 0. Aldrig
___ 1. Sällan
___ 2. Ibland
___ 3. Ofta
___ 4. Mycket ofta

Skattningsskala psykiska variabler

Definition av de olika nivåerna för att underlätta och som stöd vid skattning av vårdtyngd i nedan beskrivna psykiska variabler.

Förekomst graderas enligt hur ofta det behövs hjälp från personal:

0. Aldrig
1. Sällan = mindre än 1 gång/vecka
2. Ibland = Ungefär 1 gång/vecka
3. Ofta = flera gånger i veckan men inte varje dag
4. Mycket ofta = 1 eller flera gånger om dagen/mestadels hela tiden/nästan alltid/1 eller flera gånger per natt

Allvarlighetsgraden graderas enligt hyresgästens lidande/utmaningar:

0. Ingen = orsakar ingen belastning för hyresgästen
1. Lindrigt = orsakar lite belastning för hyresgästen
2. Måttligt = mer besvärande för hyresgästen men kan avledas av personal
3. Svårt = väldigt besvärande för hyresgästen och svårt att avleda

10. Vanföreställningar

Tror hyresgästen saker som du vet inte är sanna? Exempelvis, säger att någon försöker skada hen eller stjäla från hen. Har sagt att familjemedlemmar eller personal inte är de personer de utger sig för att vara eller att hans/hennes partner är otrogen? Har haft några andra vanföreställningar. Tillståndet kräver extra tillsyn/stöd av personal.

Förekomst av personalinsatser

- ___ 0. Aldrig
___ 1. Sällan
___ 2. Ibland
___ 3. Ofta
___ 4. Mycket ofta

Allvarlighetsgrad enligt hyresgästens lidande/utmaningar

- ___ 0. Ingen
___ 1. Lindrigt
___ 2. Måttligt
___ 3. Svårt

11. Hallucinationer

Har hallucinationer = ser, hör eller upplever saker som inte existerar? (Om "Ja", be om ett exempel för att avgöra om det verkligen är en hallucination). Pratar med personer som inte är närvarande? Tillståndet kräver extra tillsyn/stöd av personal.

Förekomst av personalinsatser

- ☐ 0. Aldrig
- ☐ 1. Sällan
- ☐ 2. Ibland
- ☐ 3. Ofta
- ☐ 4. Mycket ofta

Allvarlighetsgrad enligt hyresgästens lidande/utmaningar

- ☐ 0. Ingen
- ☐ 1. Lindrigt
- ☐ 2. Måttligt
- ☐ 3. Svårt

12. Agitation

Har perioder när hen vägrar låta andra personer hjälpa honom/henne? Är hen svår att ha att göra med? Är hen högljudd eller svår att samarbeta med? Försöker skada eller slå andra? Tillståndet kräver extra tillsyn/stöd av personal.

Förekomst av personalinsatser

- ☐ 0. Aldrig
- ☐ 1. Sällan
- ☐ 2. Ibland
- ☐ 3. Ofta
- ☐ 4. Mycket ofta

Allvarlighetsgrad enligt hyresgästens lidande/utmaningar

- ☐ 0. Ingen
- ☐ 1. Lindrigt
- ☐ 2. Måttligt
- ☐ 3. Svårt

13. Depression/nedstämdhet

Verkar ledsen eller deprimerad? Säger hen att hen känner sig ledsen eller deprimerad? Gråter ibland? Tillståndet kräver extra tillsyn/stöd av personal.

Förekomst av personalinsatser

- ☐ 0. Aldrig
- ☐ 1. Sällan
- ☐ 2. Ibland
- ☐ 3. Ofta
- ☐ 4. Mycket ofta

Allvarlighetsgrad enligt hyresgästens lidande/utmaningar

- ☐ 0. Ingen
- ☐ 1. Lindrigt
- ☐ 2. Måttligt
- ☐ 3. Svårt

14. Ångest/oro

Är väldigt nervös, orolig, eller rädd utan uppenbar orsak? Verkar hen väldigt spänd eller saknar förmåga att slappna av? Är rädd för att vara borta från dig eller från andra som hen litar på? Tillståndet kräver extra tillsyn/stöd av personal.

Förekomst av personalinsatser

- ☐ 0. Aldrig
- ☐ 1. Sällan
- ☐ 2. Ibland
- ☐ 3. Ofta
- ☐ 4. Mycket ofta

Allvarlighetsgrad enligt hyresgästens lidande/utmaningar

- ☐ 0. Ingen
- ☐ 1. Lindrigt
- ☐ 2. Måttligt
- ☐ 3. Svårt

15. Upprymdhet/Eufori

Verkar överdrivet upprymd eller alltför glad utan uppenbar anledning? Jag menar inte normal upprymdhet utan t.ex. att hen skrattar åt saker som andra inte tycker är roliga? Tillståndet kräver extra tillsyn/stöd av personal.

Förekomst av personalinsatser

- ☐ 0. Aldrig
- ☐ 1. Sällan
- ☐ 2. Ibland
- ☐ 3. Ofta
- ☐ 4. Mycket ofta

Allvarlighetsgrad enligt hyresgästens lidande/utmaningar

- ☐ 0. Ingen
- ☐ 1. Lindrigt
- ☐ 2. Måttligt
- ☐ 3. Svårt

16. Apati/Likgiltighet

Sitter tyst utan att bry sig om vad som sker runt omkring hen? Har tappat intresse för att göra saker eller saknar hen motivation för att delta i aktiviteter? Är det svårt att få med hen i samtal eller i gruppaktiviteter? Tillståndet kräver extra tillsyn/stöd av personal.

Förekomst av personalinsatser

- ☐ 0. Aldrig
- ☐ 1. Sällan
- ☐ 2. Ibland
- ☐ 3. Ofta
- ☐ 4. Mycket ofta

Allvarlighetsgrad enligt hyresgästens lidande/utmaningar

- ☐ 0. Ingen
- ☐ 1. Lindrigt
- ☐ 2. Måttligt
- ☐ 3. Svårt

17. Hämningslöshet

Gör eller säger saker som normalt inte görs eller sägs offentligt? Verkar hen agera impulsivt utan att tänka sig för? Sägar saker som är okänsliga eller sårar någons känslor? Tillståndet kräver extra tillsyn/stöd av personal.

Förekomst av personalinsatser

- ☐ 0. Aldrig
- ☐ 1. Sällan
- ☐ 2. Ibland
- ☐ 3. Ofta
- ☐ 4. Mycket ofta

Allvarlighetsgrad enligt hyresgästens lidande/utmaningar

- ☐ 0. Ingen
- ☐ 1. Lindrigt
- ☐ 2. Måttligt
- ☐ 3. Svårt

18. Lättretlighet

Är lättirriterad eller lättstörd? Är hen humör väldigt skiftande? Är han/hon väldigt otålig? Tillståndet kräver extra tillsyn/stöd av personal.

Förekomst av personalinsatser

- ☐ 0. Aldrig
- ☐ 1. Sällan
- ☐ 2. Ibland
- ☐ 3. Ofta
- ☐ 4. Mycket ofta

Allvarlighetsgrad enligt hyresgästens lidande/utmaningar

- ☐ 0. Ingen
- ☐ 1. Lindrigt
- ☐ 2. Måttligt
- ☐ 3. Svårt

19. Motorisk oro

Upprepar olika aktiviteter eller vanor gång på gång, som t.ex. att gå av och an, köra rullstolen fram och tillbaka, plocka med saker eller nysta med snören? (Ta inte med lätta skakningar eller tungrörelser). Tillståndet kräver extra tillsyn/stöd av personal.

Förekomst av personalinsatser

- ☐ 0. Aldrig
- ☐ 1. Sällan
- ☐ 2. Ibland
- ☐ 3. Ofta
- ☐ 4. Mycket ofta

Allvarlighetsgrad enligt hyresgästens lidande/utmaningar

- ☐ 0. Ingen
- ☐ 1. Lindrigt
- ☐ 2. Måttligt
- ☐ 3. Svårt

20. Sömnstörning

Dessa frågor ska endast ställas till personal som arbetar natt och som har direkt kontakt med eller som har tillförlitlig kunskap (t.ex. får regelbundna morgonrapporter) om nattliga aktiviteter. Har sömnsvårigheter (gäller inte om bara går upp en eller två gånger per natt för att gå på toaletten och därefter somnar om direkt)? Är hen vaken på natten? Vandrar hen runt på natten, klär på sig eller går in i andras rum? Tillståndet kräver extra tillsyn/stöd av personal.

Förekomst av personalinsatser

- ☐ 0. Aldrig
- ☐ 1. Sällan
- ☐ 2. Ibland
- ☐ 3. Ofta
- ☐ 4. Mycket ofta

Allvarlighetsgrad enligt hyresgästens lidande/utmaningar

- ☐ 0. Ingen
- ☐ 1. Lindrigt
- ☐ 2. Måttligt
- ☐ 3. Svårt

Hälso- och sjukvårdsinsatser [HSL-insatser]

Följande hälso- och sjukvårdsinsatser är kategoriserade i 4 nivåer. Har hyresgästen insatser i flera kategorier väljs den nivån med högst poäng, endast 1 insats per nivå behövs. Om hyresgästen har flera insatser under varje nivå är det fortfarande samma poäng.

Nivå: 0 poäng

- Inga HSL- insatser

Nivå:3 poäng

- Ger medicin stöd eller handräckning
- Smörja fötter/ kroppen -Observera huden för att upptäcka trycksår, eksem eller andra småsår m.m.

Nivå:5 poäng

- Lindning av ben
- Inhalationer
- Blodsockerkontroller och/eller insulingivning vid stabilt blodsocker
- Subcutana injektioner över tid
- Spolning av KAD-kateter
- Behandling med syrgaskoncentrator
- Ortosbehandling

Nivå:7 poäng

- Förebyggande trycksårsbehandling i form av vändschema
- Skötsel av stomi - ADL-träning - Individuellt riktade rehabiliteringsinsatser med signeringslista
- Kontrakturprofylax/rörelseunderhåll
- Omfattande sårbehandlingar

Nivå: 10 poäng

- Skötsel och matning vid PEG-sond samt Mickey.
- Insulingivning vid instabilt blodsocker